

Atelier

de Teken-aar

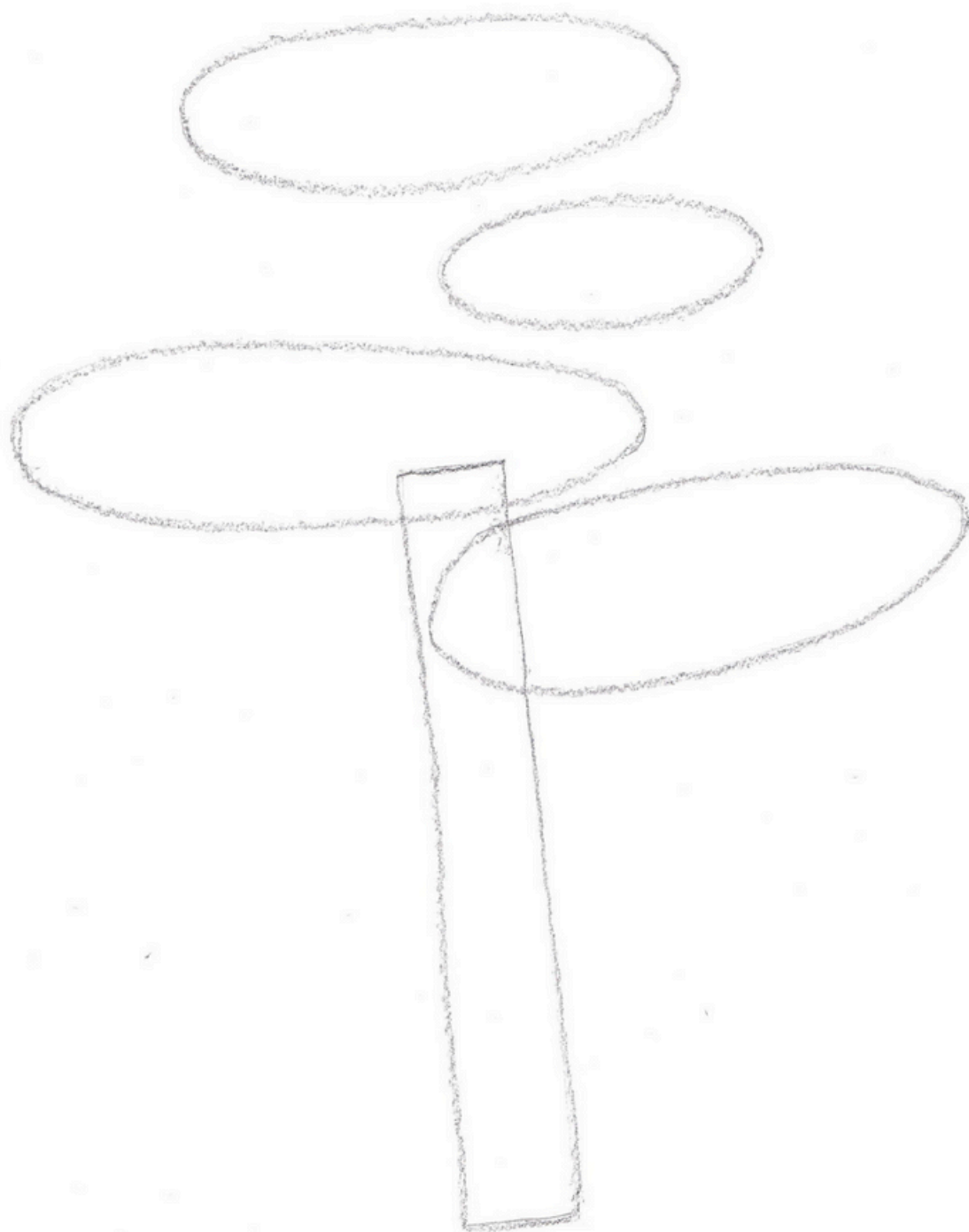
Les 2: realistische boom

Niets uit deze uitgave mag worden gedupliceerd door middel van fotokopie of anderszids, geprint en dan doorverkocht worden of voor enige andere vorm van commercie worden gebruikt zonder uitdrukkelijke toestemming van de auteur en illustrator.

Tekst: Esther Korenhof

Illustraties: Esther Korenhof

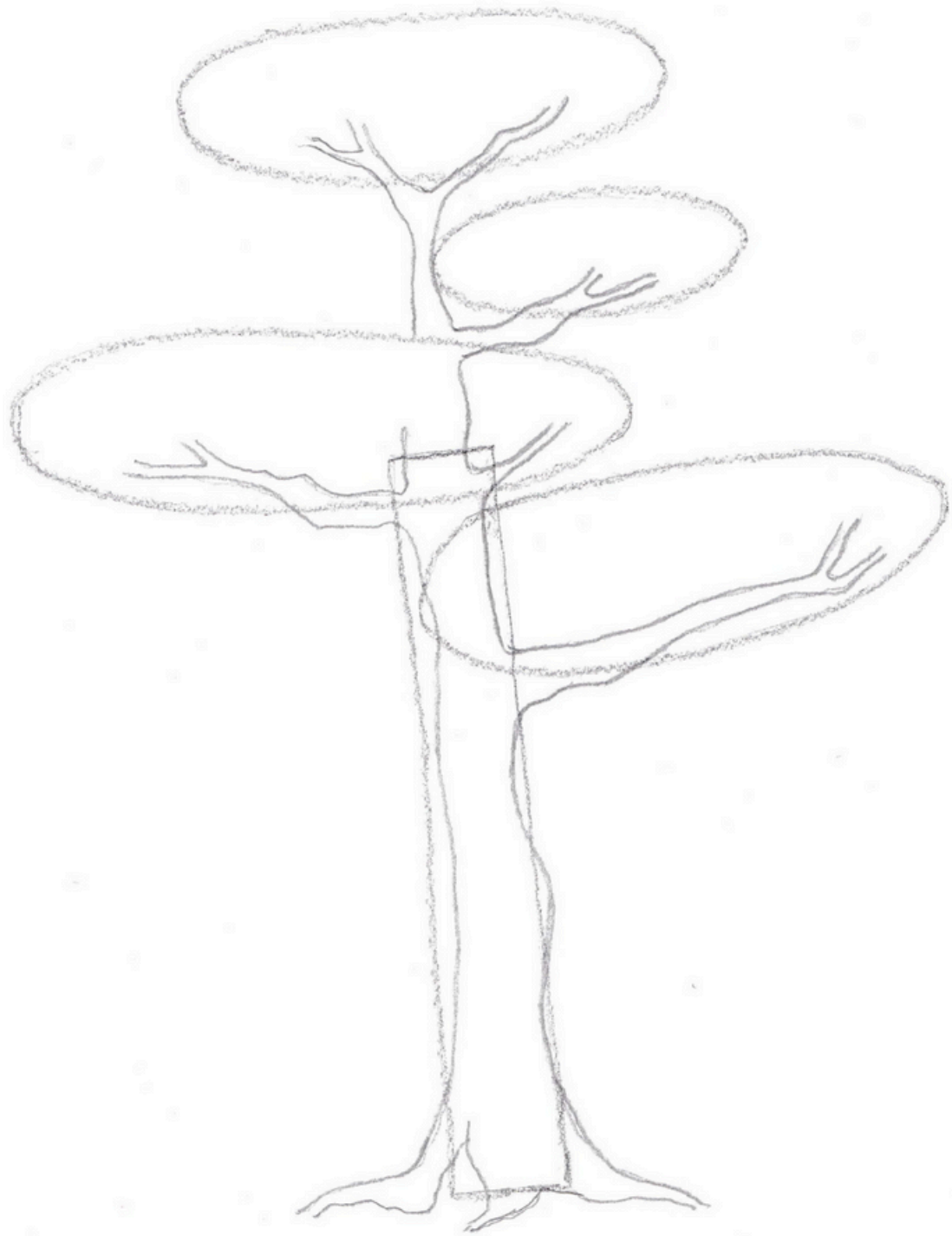
© Esther Korenhof 2024

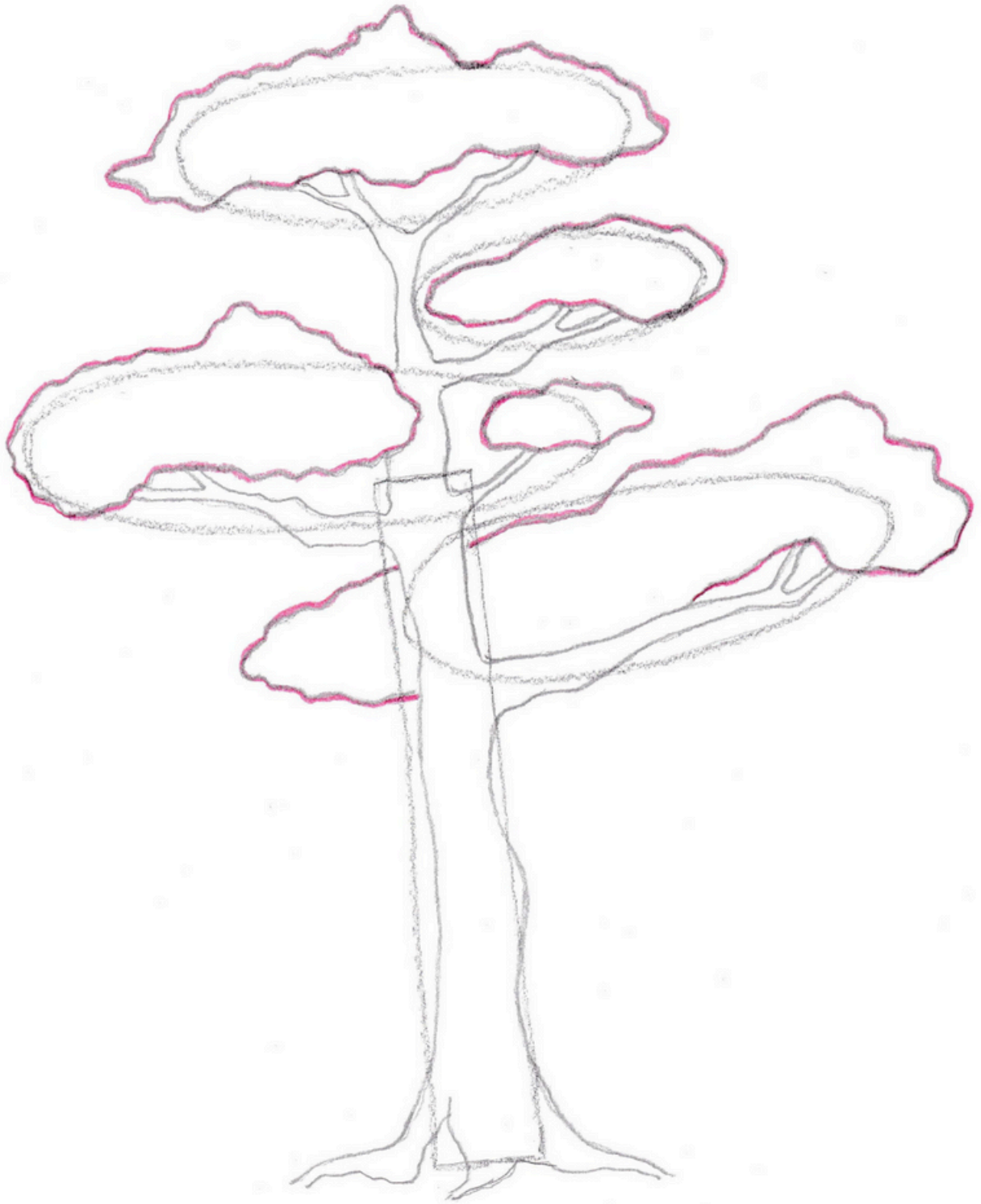
Vervolgens gaan we al gelijk de boomstam en zijn takken intekenen. Zorg ervoor dat je dunne potloodlijnen neerzet. Ik heb ze zwaar aangezet in het voorbeeld zodat het duidelijk te zien is voor je. Maar hoe dikker je lijnen, hoe moeilijker uitgummen straks. Maak geen rechte strakke boomstam. Als je buiten naar de bomen kijkt zie je ook dat ze nooit recht zijn. Maakt het een beetje speels, een beetje schuin, een kleine knik erin. Gebruik je fantasie, het is jouw boom.

Vind je het toch moeilijk om de eerste opzet te maken, print dan het laatste blad met de voltooide tekening uit en trek de eerste lijnen over. Niks mis mee, het is misschien de eerste keer dat je dit doet. Op een gegeven moment zet je het neer uit je hoofd.

Doe hetzelfde met de takken. Kijk goed naar het voorbeeld. Ik trek de takken niet door vanaf de stam, want er komen bladeren overheen. Je ziet dus maar kleine stukjes van de takken.

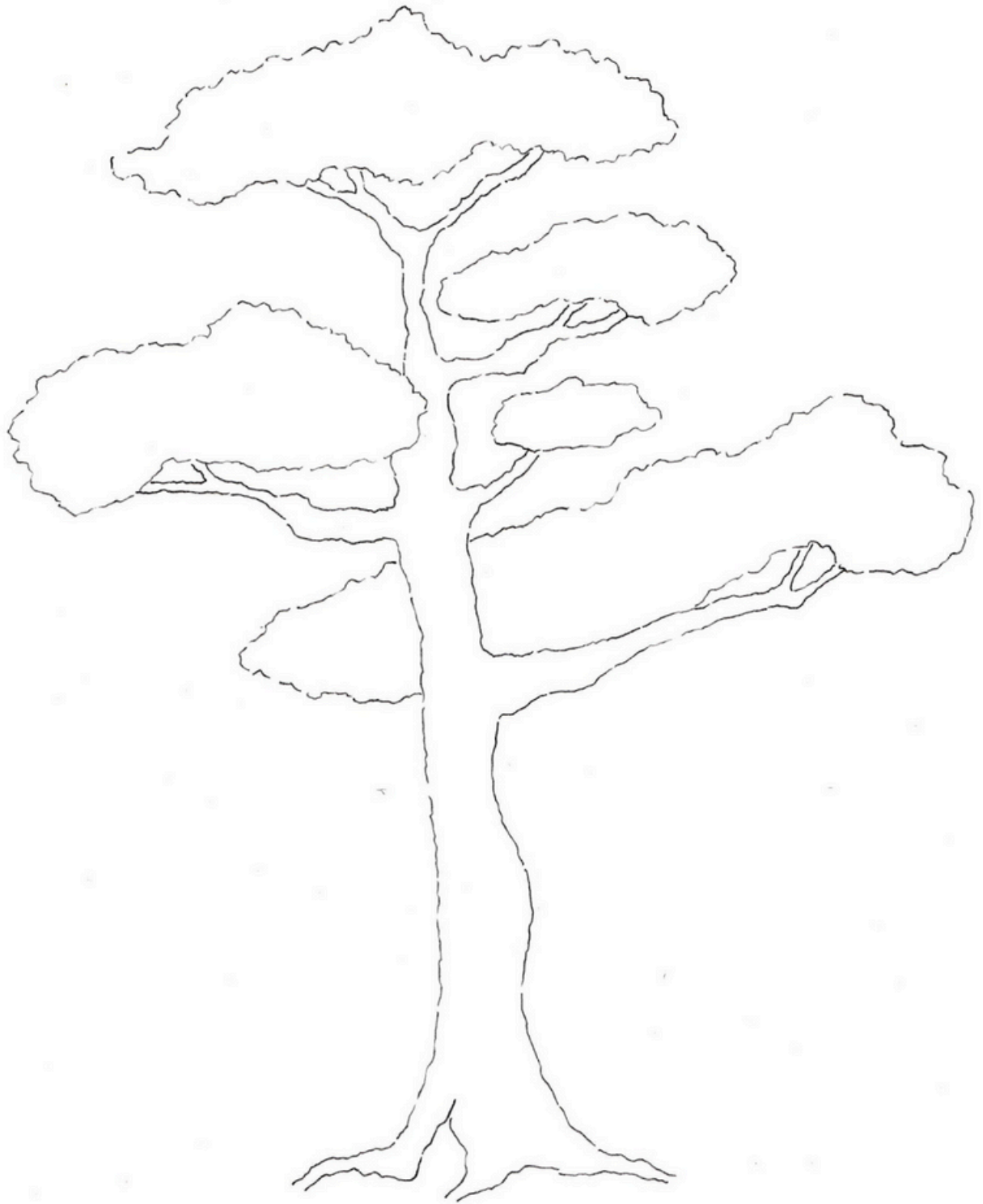
Teken nu je bladerdek. Ik heb het hier even aangegeven met een rood potlood, zodat je goed kunt zien wat ik heb gedaan. Je hebt de ovalen als basisvorm neergezet zodat je een leidraad hebt, maar zoals je ook bij mij kunt zien geef je er nu een eigen draai aan.

Tijd om alles over te trekken met tekenpen. Ik heb voor deze tekening dikte 1.0 gebruikt.

Zorg bij het overtrekken dat je geen strakke, rechte lijnen maakt. Kijk maar eens naar mijn voorbeeld. Je zult zien dat ik meerdere lijntjes gebruik. Soms stop ik en dan ga ik weer door. Dit geeft het al een speels, realistisch uiterlijk.

Hetzelfde geldt voor de bladeren. Niet rondom gaan met één strakke lijn, maar heel losjes. Wanneer je er één dikke lijn van maakt, zal je dat straks bij het intekenen van de bladeren blijven zien.

Nu we de omtrek in tekenpen hebben staan, mag je alle potloodlijnen voorzichtig gaan uitgummen.

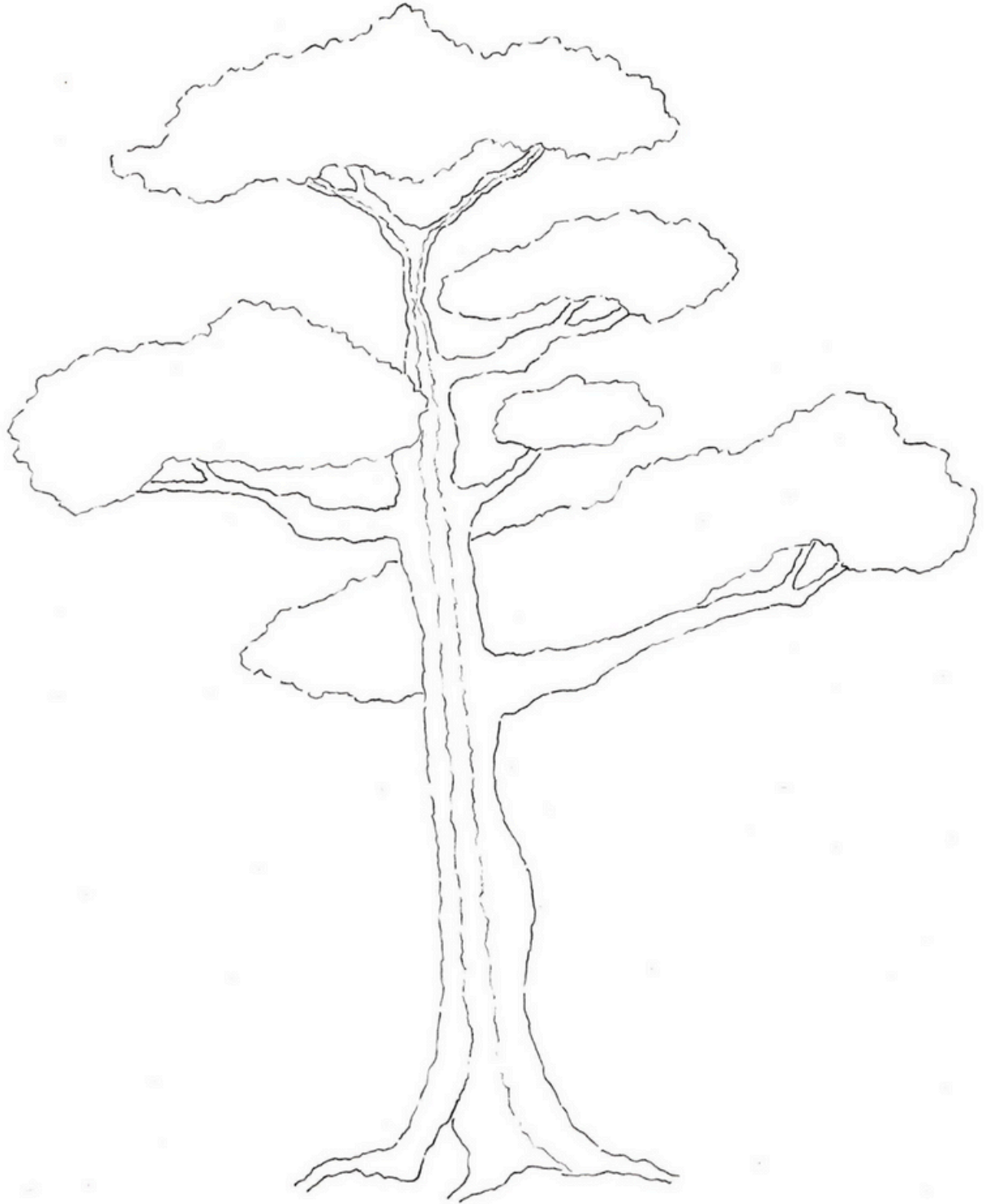
En zie daar, je boom staat al!

Nu gaan we hem langzaam aan intekenen, te beginnen bij de stam.

Net als bij de buitenste lijnen gaan we dit heel losjes doen. We beginnen met twee middenlijnen. Eén vanaf de linker tak en één vanaf de rechter tak, door het midden van de boomstam naar beneden.

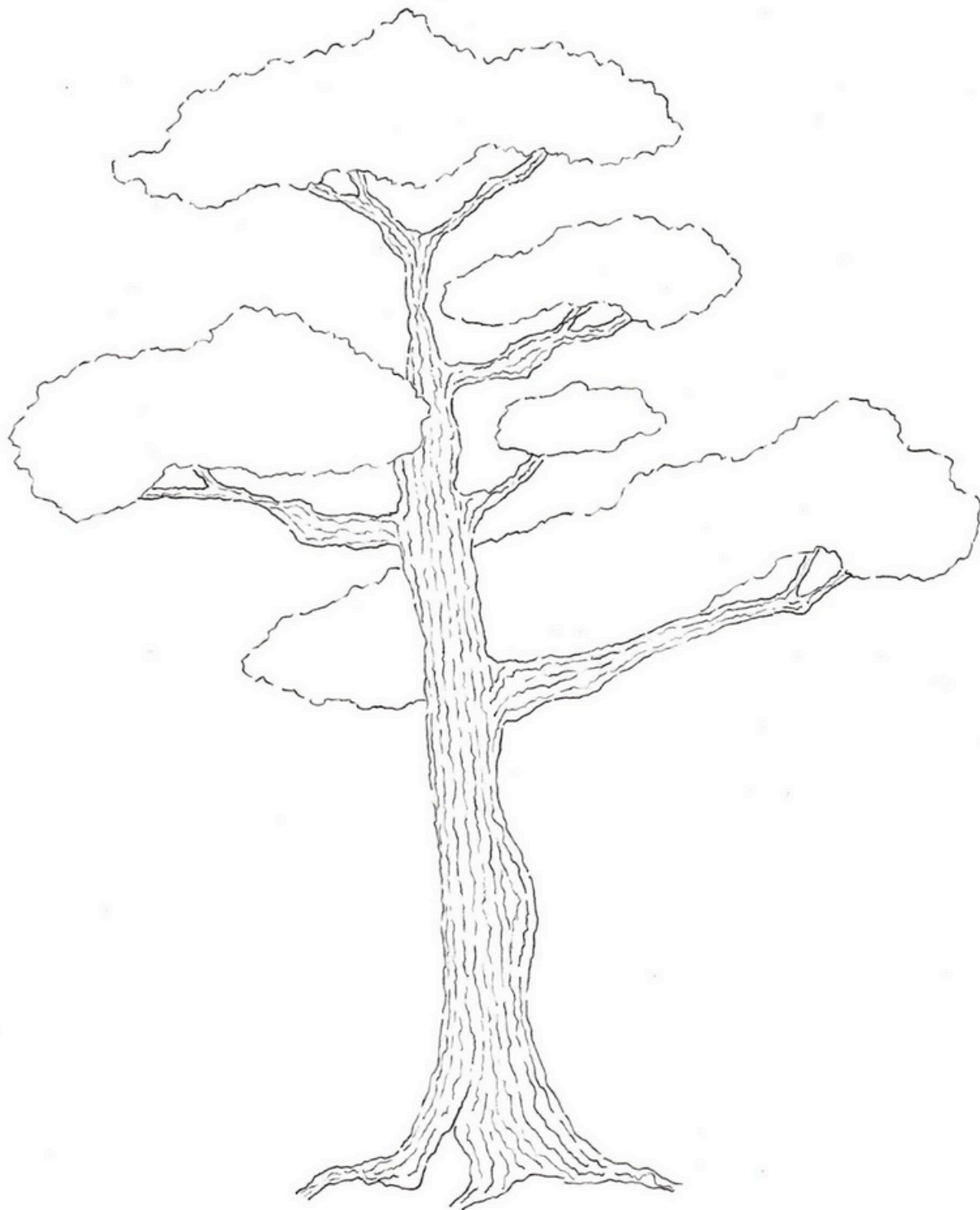
Geen strakke lijnen, héél losjes en in kleine strookjes.

Kijk maar eens naar het voorbeeld en zoom in. Dan zie je dat ik wel één lijn naar beneden trek, maar dat deze is opgedeeld in kleine stukjes.

Op deze manier teken je de rest van de boomstam en de takken in. Zorg ervoor dat je mee gaat met de vorm van de takken. Kijk goed hoe deze overlopen in de boomstam.

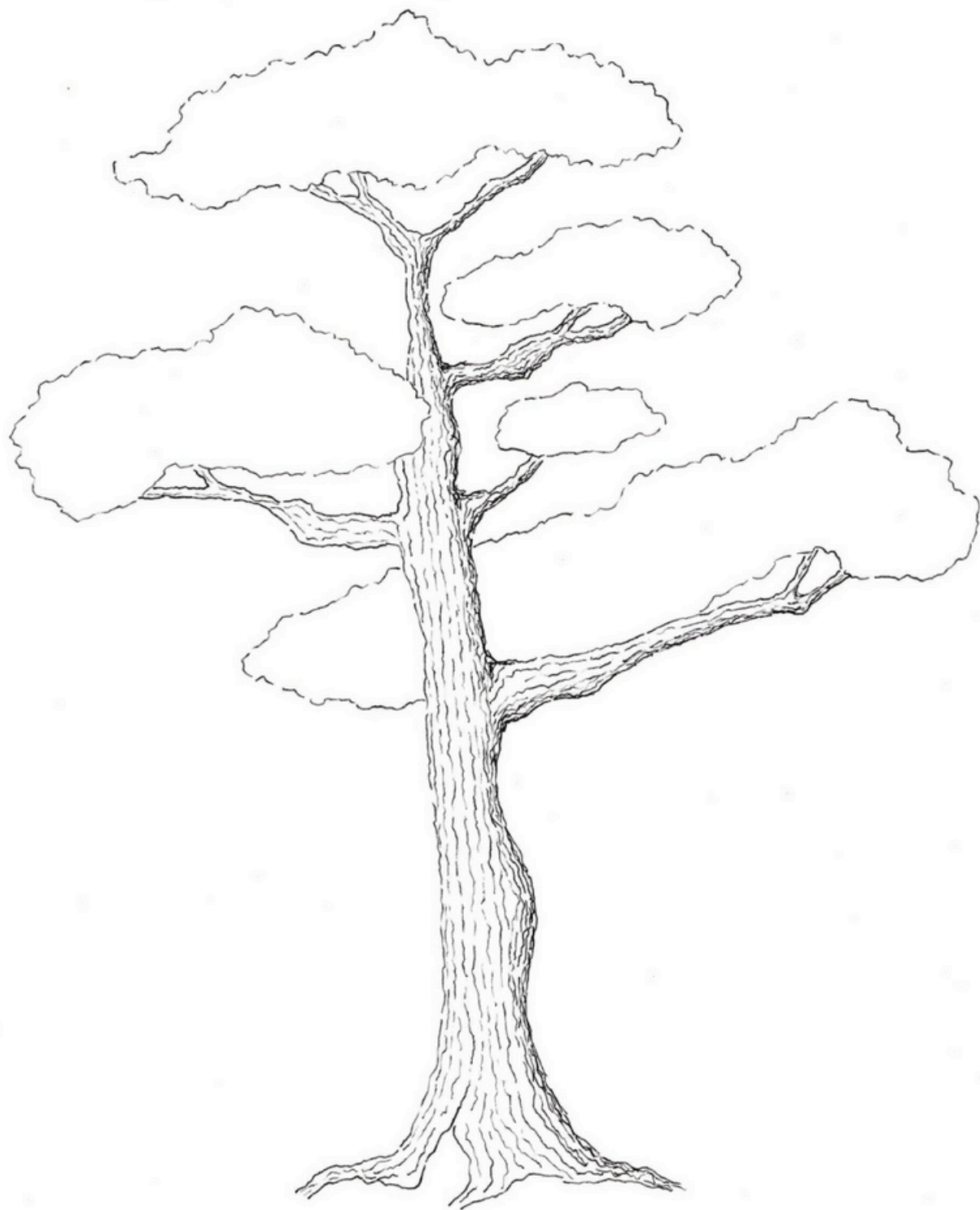
Kijk nog maar eens naar het voorbeeld.

Eerder hebben we het gehad over schaduw. Bij onze boom komt de zon van links boven, wat ervoor zorgt dat de boomstam aan de rechterkant dus iets in de schaduw komt.

Deze kant geven we daarom wat extra lijntjes van boven naar beneden.

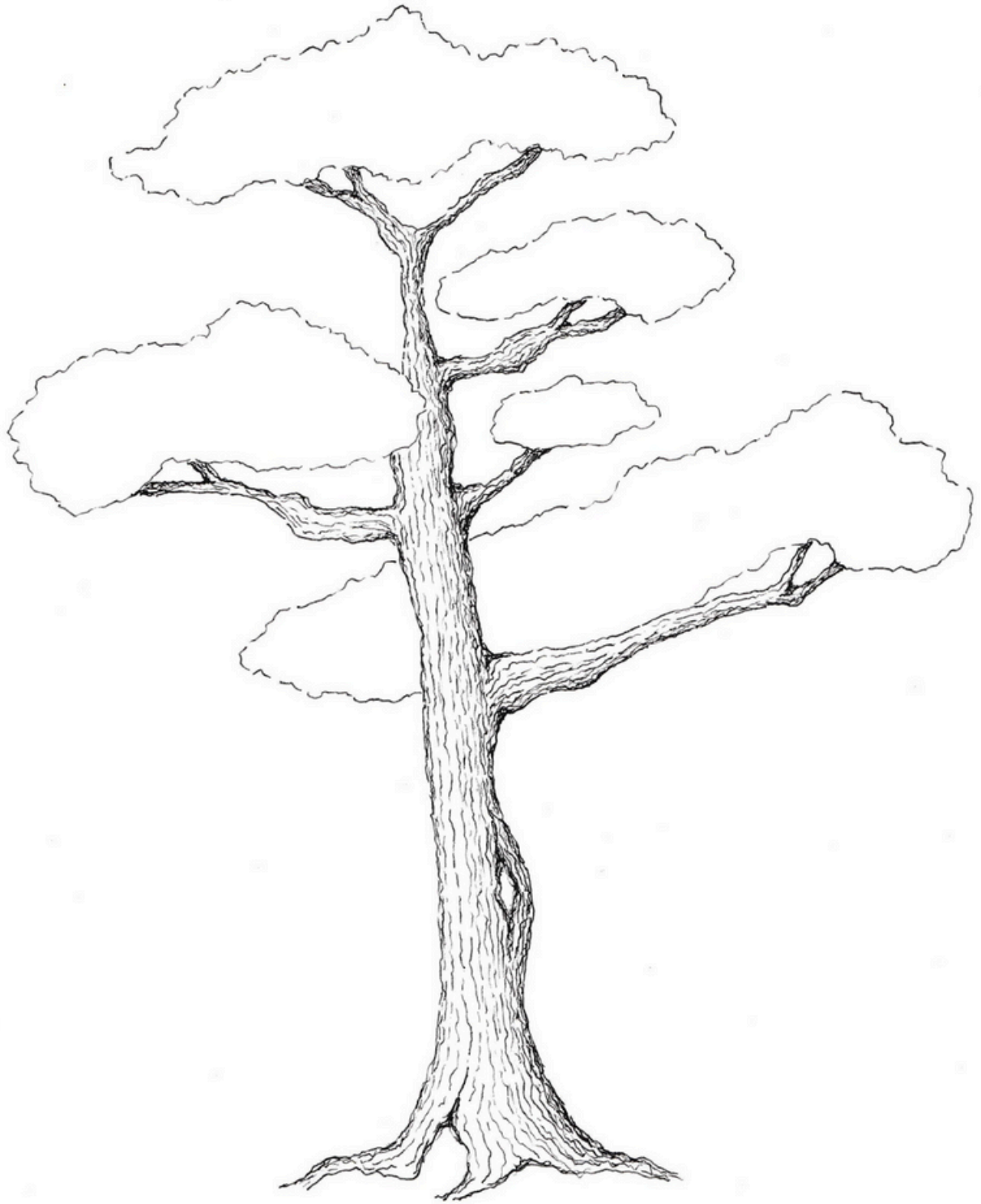
De 'okseltjes' van de boom, zoals ik ze altijd noem, geef ik iets meer schaduw. Dus de plekken boven en onder waar de takken uit de boomstam komen.

Ook de bladeren zorgen natuurlijk voor schaduw, daarom zet ik ook de takken waar ze uit het bladerdek komen iets dikker aan. Dit werken we straks nog verder uit, maar je kan hier nu alvast een kleine opzet voor maken. Ook met dezelfde kleine, losse streepjes. Omdat ik mijn boom heb getekend met een bolling in de stam, vond ik dat een mooie plek voor een boomholte.

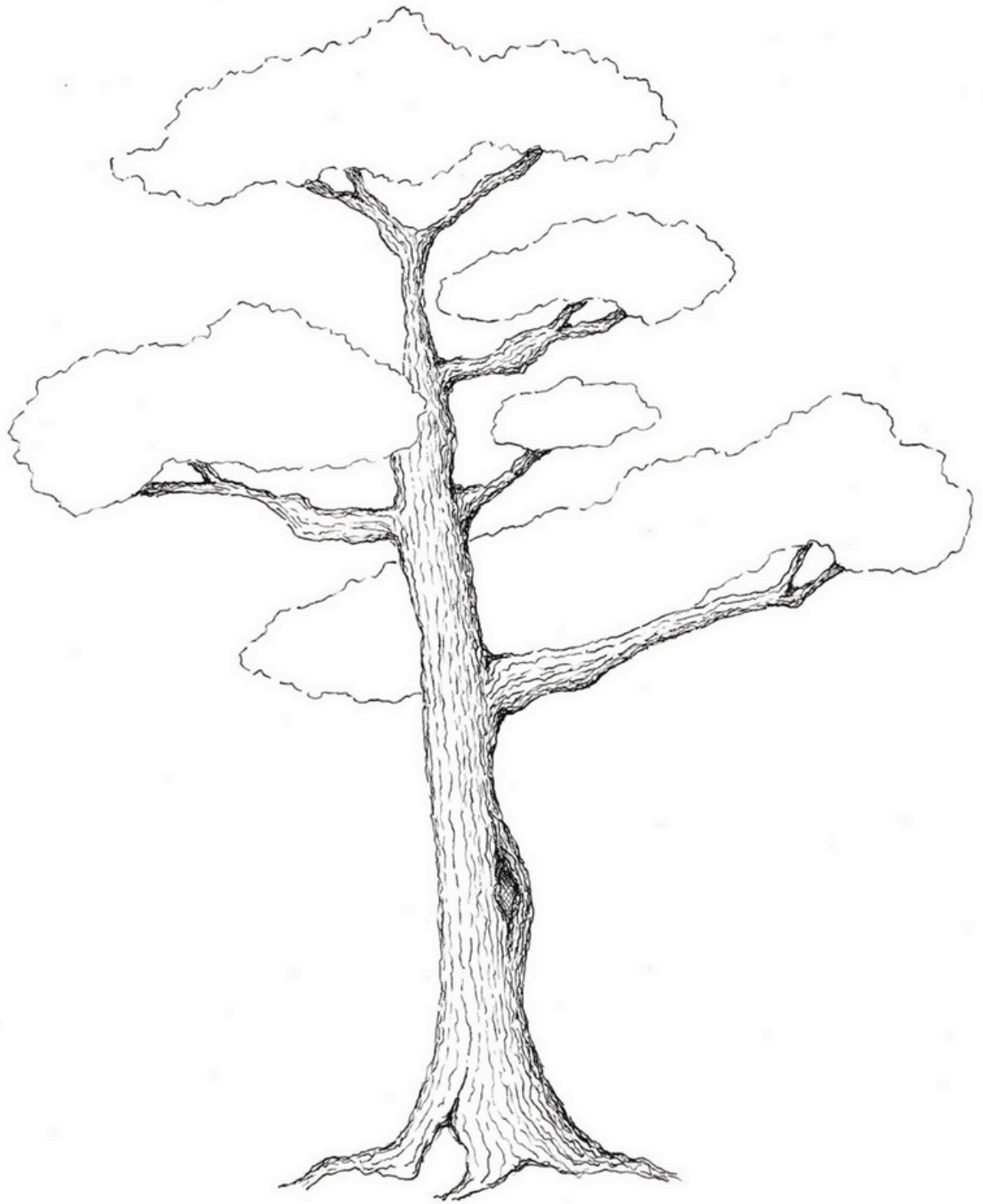
Past het niet in jouw tekening dan hoef je dit niet te doen. Het geeft een boom wel altijd iets meer realiteit vind ik zelf.

Kijk in het voorbeeld op de volgende pagina hoe ik deze heb ingetekend. Laat de holte iets doorlopen alsof de schors daar splijt.

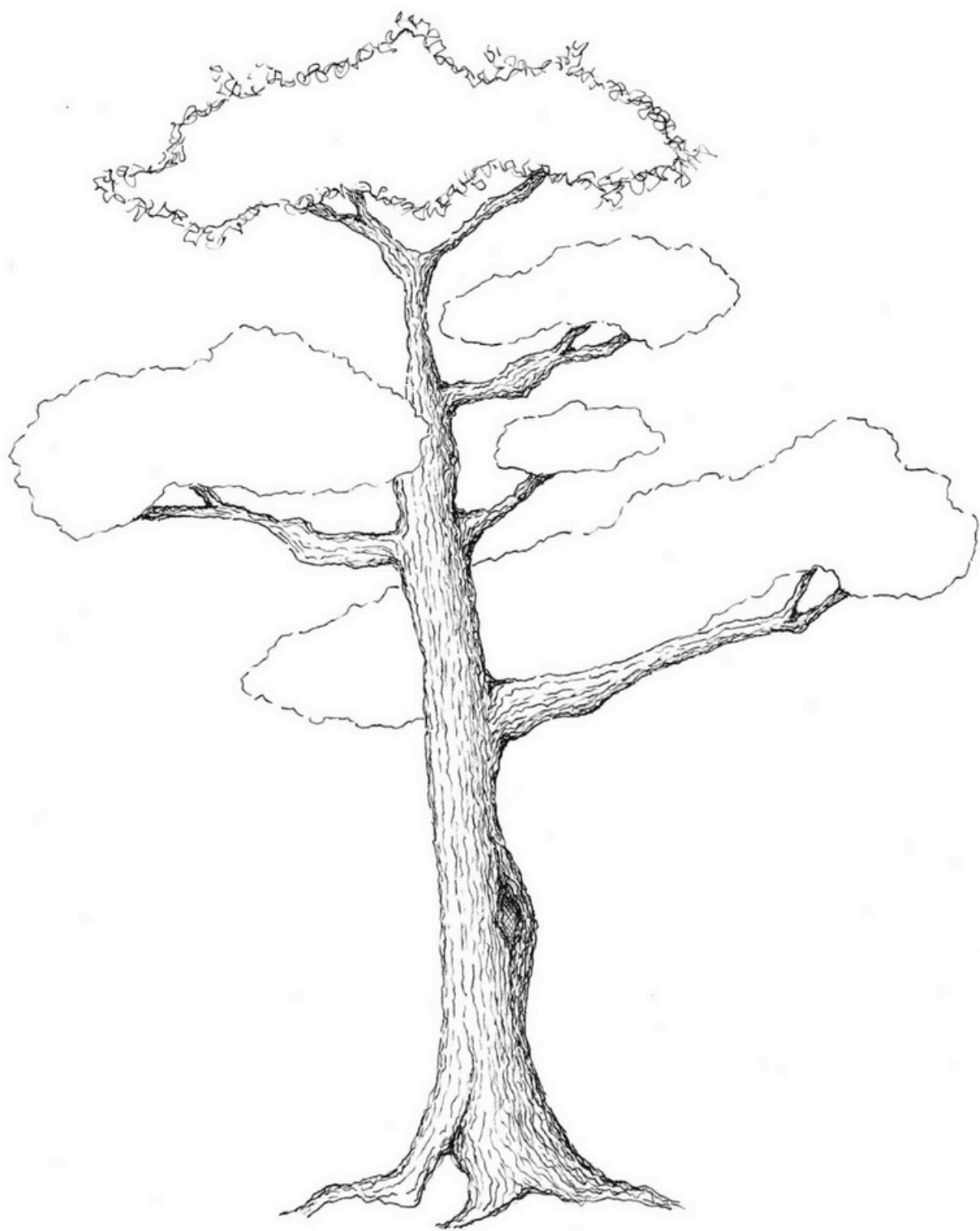

Mocht jij toch ook een boomholte hebben ingetekend dan arceer je de binnenkant met dunne regelmatige streepjes (net als in de arceer oefening die je hebt gedaan).

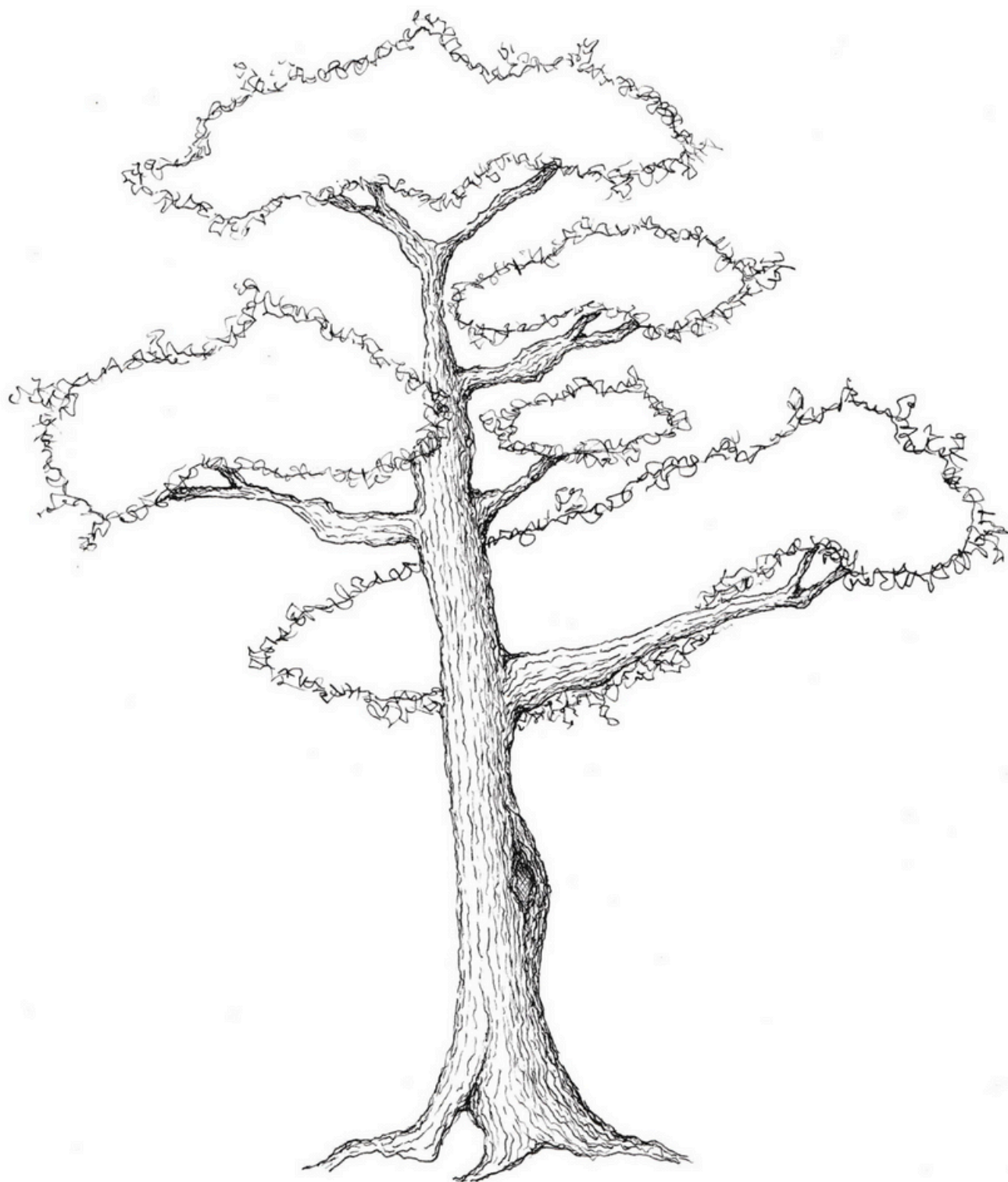
Daarna geef je de rand iets meer dikte en ook de bovenkant van het gearceerde gedeelte maak je iets donkerder door er nog een keer met dunne streepjes over heen te gaan. Kijk maar even naar het voorbeeld op de pagina hierna en kijk ook even terug naar de voorbeelden van het gekruisde- en drievoudig arceren.

De opzet voor de stam is voor nu even klaar; we beginnen aan de bladeren. Kijk goed op de volgende pagina hoe ik de randen nu ga vormgeven. Ook hier weer hele losse lijntjes. Noem het maar krabbeltjes. Als je vanuit de verte naar het bladerdek van een boom kijkt, zie je niet elk blaadje op zich, maar je ziet wel de omlijning. Dat willen we hier namaken. We gaan niet 1001 blaadjes tekenen, maar de suggestie van bladeren.

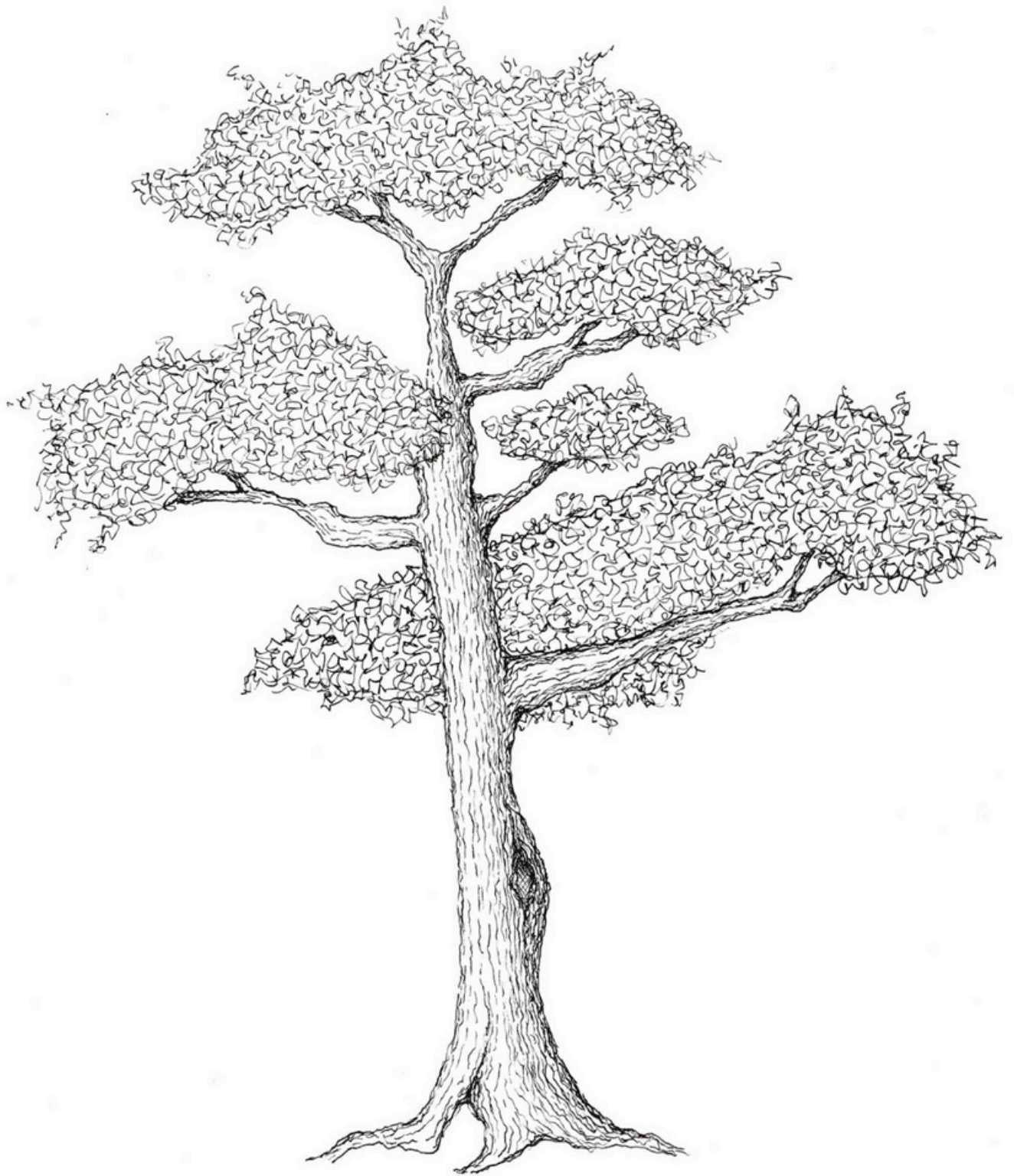

Doe dit nu bij alle bladeren. Geef er je eigen draai aan. Je zult zien in mijn voorbeeld dat er ook af en toe een takje met bladeren uitsteekt. Probeer het maar eens. Ook dit geeft je tekening wat meer speelsheid en realiteit.

Nu komt het leukste vind ik. Je mag de krabbeltjes die je voor de randen gebruikte nu gebruiken om de rest van de bladeren op te vullen. Wat ik zelf doe is heel snel kleine losse achtjes op papier zetten.

Dit vergt misschien wat oefening, dus probeer het eerst even op een ander stuk papier. Gewoon kleine krabbeltjes maken. Niet nadenken want dan wordt het te 'netjes', maar gewoon achter elkaar door gaan.

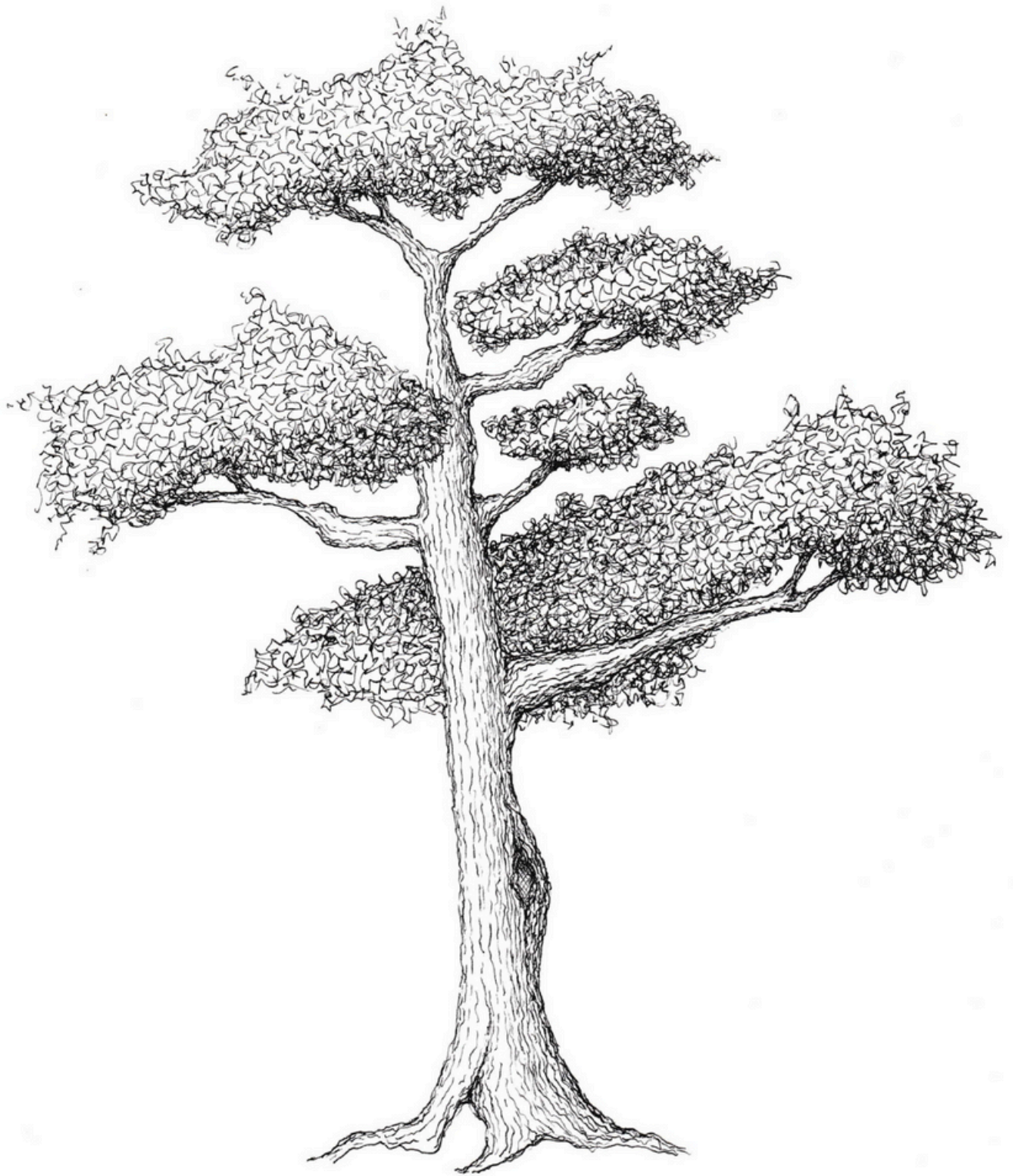

We zeiden al dat het (zon)licht van de linkerkant komt, dus dat betekent dat niet alleen de rechterkant van de boomstam iets in de schaduw komt, maar ook van de bladeren.

Je zult zien in het voorbeeld dat ik niet alleen de rechterkant, maar óók de onderkant iets schaduw heb gegeven. Hier komt natuurlijk ook geen zonlicht.

En zie ook dat ik de bovenste top van de boom in het volle licht heb gelaten, maar van de groepen bladeren die er links en rechts onder komen, heb ik ook de bovenkant iets schaduw gegeven. Deze schaduw komt dan weer van de bovenliggende groep bladeren.

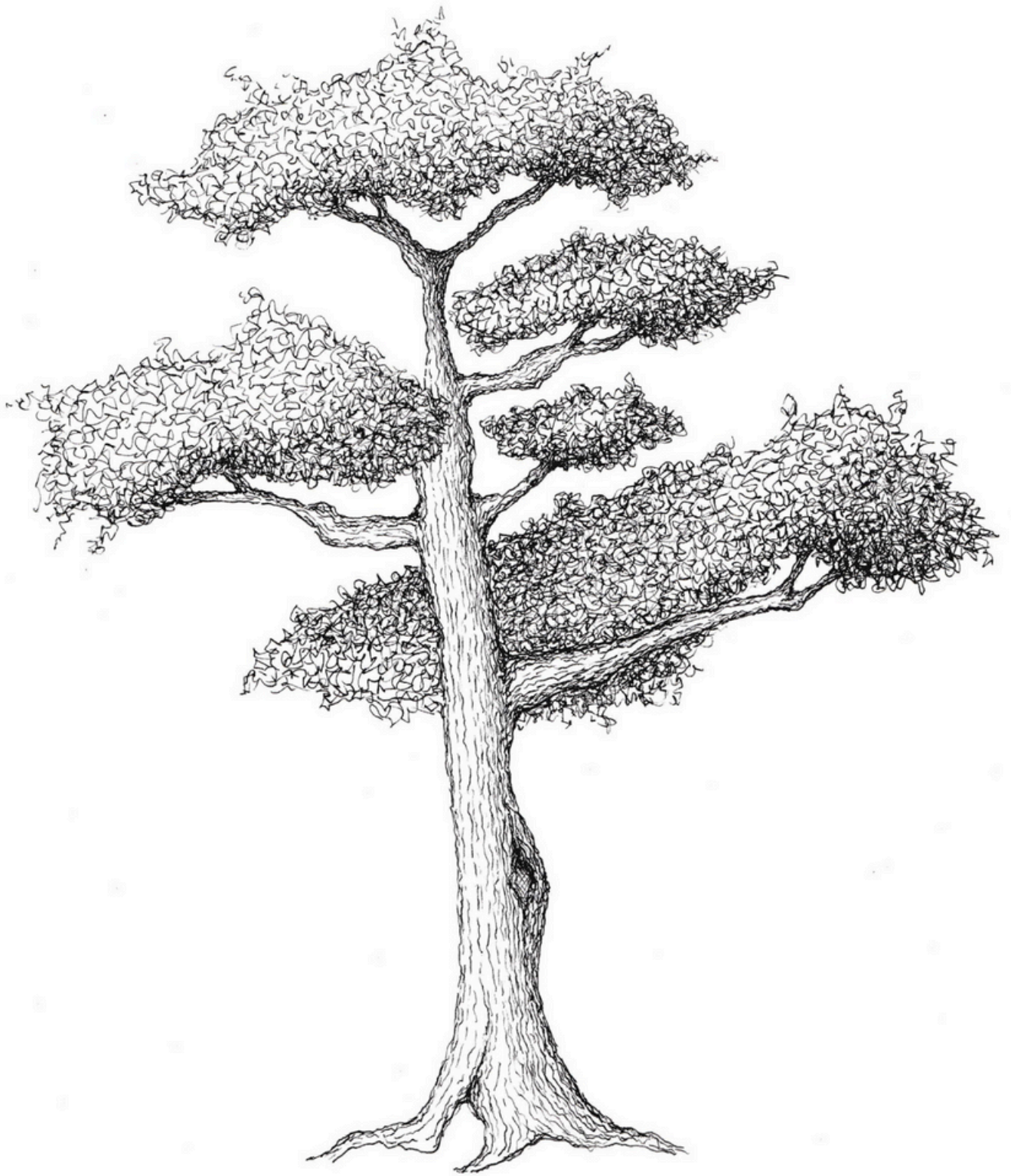
Tip: loop eens door je eigen wijk en kijk eens goed naar de bomen en hoe zij het zonlicht vangen. Waar staat de schaduw? Hoe zie je deze terug in de bladeren en de stam? Neem foto's en leg een archief aan om na te tekenen.

Zorg dat alle schaduwen mooi geleidelijk overlopen en dat je geen harde overgang midden in de bladeren krijgt.

Tot slot heb ik de bovenste twee takken die naar rechts en links gaan nog wat extra schaduw gegeven. Deze zitten immers vlak onder het bladerdek.

En ook alle overige takken, net onder het bladerdek, geef je iets meer schaduw door wat extra streepjes te zetten.

Misschien heb je dit voor de eerste keer gedaan en ging het toch allemaal een beetje snel. Je mag mij altijd een bericht via Facebook of het contactformulier op de website sturen met vragen.

Op de website bij het contactformulier heb je ook de mogelijkheid om een bestand te uploaden. Dus zit je vast of je hebt een vraag over je tekening, stuur dan een foto mee.

Ikzelf teken al 40 jaar dus sommige dingen zijn voor mij vanzelfsprekend. Ik heb mijn best gedaan om zo duidelijk mogelijk uit te leggen en vooral voor te doen hoe de opzet van een pentekening in zijn werk gaat.

Ik hoop daarom ook dat je iets geleerd hebt en er net zoveel plezier aan hebt beleefd als ik bij het maken ervan.

Groet,
Esther Korenhof

Eindresultaat

